

تاثیر مجلات نوآموز و بریده روزنامه بر مهارت خواندن و خلاقیت دانش آموزان پایه دوم ابتدایی

سوزان نیک سیر

^۱ فارغ التحیل کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد همدان، همدان، ایران

^۲ دبیر آموزش و پرورش ناحیه یک همدان

چکیده

تاثیر استفاده از مجلات نوآموز و بریده روزنامه بر مهارت خواندن و خلاقیت دانش آموزان پایه دوم ابتدایی، هدف اصلی این پژوهش بوده است. روش تحقیق، آزمایشی با طرح چندگروهی و جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر پایه دوم ابتدایی شهر همدان در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ بوده است، نمونه آماری ۶۰ نفر و به صورت تصادفی خوشه ای انتخاب شده اند، ابزار اصلی جهت جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه های مهارت خواندن و خلاقیت تورنس بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون-های آماراستنباطی کلموگراف اسمیرونف و تحلیل کوواریانس چند متغیره MANCOVA و ANCOVA و آزمون بن فرونی استفاده شده است. نتایج نشان داد که: بین میزان تاثیر سه روش بریده روزنامه، مجلات نوآموز و روش تلفیقی در مهارت خواندن دانش آموزان تفاوت وجود دارد، میزان خواندن دانش آموزان آموزش دیده به روش مجلات نوآموز به میزان معناداری بیش از تاثیر دو روش بریده روزنامه و تلفیقی است. تفاوت معناداری در خلاقیت دانش آموزان آموزش دیده به سه روش بریده روزنامه، مجلات نوآموز و تلفیقی وجود ندارد.

کلید واژه: مجلات نوآموز و بریده روزنامه، مهارت خواندن، خلاقیت

۱- مقدمه

از آن جا که ارتباط چهار مهارت زبانی، یعنی گوش دادن، گفتن، خواندن و نوشتن امری مسلم است و توجه کافی به رشد دو مهارت شفاهی زبان (گفتن و شنیدن) به تقویت برنامه های آموزش خواندن و نوشتن به کودکان کمک شایانی خواهد کرد، لزوم توجه به پرورش مهارت سخت گفتن آشکار می شود. براساس آمار جهانی، شیوع مشکلات خواندن ۳/۵ تا ۶ درصد است. میزان شیوع اختلال خواندن در جمعیت دانش آموزی ایران چهار تا ۱۲ درصد گزارش شده است که با توجه به جوان بودن کشور، حتی شیوع کمتر از این میزان نیز می تواند جمعیت وسیعی را گرفتار کند (کریم زاده، شیرازی و نیلی پور، ۱۳۸۳). یکی دیگر از صفات ممتاز آدمیان آفرینندگی (خلاقیت^۱) است. تورنس معتقد است خلاقیت عبارتست از فرایند احساس مشکلات و مسائل، اختلاف نظر درباره اطلاعات، خطا کردن در عناصر و عوامل اشیاء و نیز حدس زدن و تشکیل فرضیه ها درباره این کمبودها، ارزیابی و آزمایش این حدس ها و فرضیه ها، احتمال اصلاح و آزمایش مجدد آنها و نهایتاً مرتبط ساختن نتایج (تورنس، ۱۳۷۳). رابرت گانیه (۱۹۸۵؛ به نقل از سیف، ۱۳۹۰) آفرینندگی را نوعی حل مساله می داند. در جهان امروز پرورش خلاقیت یکی از محورهای اساسی نظام های آموزشی است و معلمان نقش بسیاری رشد یا سرکوبی خلاقیت دانش آموزان دارند، خلاقیت تا حدود زیادی به مهارت های همچون خواندن و نوشتن نیاز دارد و دانش آموزی بهتر می تواند به طرح ایده های نو بپردازد که بخوبی مفاهیم و نوشته را درک کند. مجله رشد نو آموز یکی از مجلاتی است که دفتر تکنولوژی آموزشی سازمان برنامه ریزی و تالیف کتب درسی آموزش و پرورش برای دانش آموزان پایه دوم و سوم ابتدایی در ۳۲ صفحه متن و ۴ صفحه جلدبه تعداد ۹ شماره در سال تحصیلی انتشار می یابد و سابقه چاپ آن از مهرماه ۱۳۶۴ با عنوان «پیک نوآموز» آغاز شد. رشد نوآموز قصد دارد با مطالب متنوع و انتخاب دقیق واژگان و جملات آسان، عادت مطالعه را در دانش آموزان افزایش دهد. در این پژوهش تاثیر مجلات رشد نو آموز و بریده روزنامه بر مهارت های خواندن و خلاقیت دانش آموزان پایه دوم مورد بررسی قرار می گیرد. سوال اصلی تحقیق این است که آیا استفاده از مجلات رشد نو آموز و بریده روزنامه بر مهارت های خواندن و خلاقیت دانش آموزان تأثیر دارد؟ در صورت تاثیر کدام روش تاثیر بیشتری بر مهارت های خواندن و خلاقیت دانش آموزان دارد؟

۲- ادبیات تحقیق

مدل پیشنهادی تحقیق شامل چهار بعد بریده روزنامه و مجلات نوآموز به عنوان متغیر مستقل و مهارت خواندن و خلاقیت به عنوان متغیرهای وابسته است. در این بخش به معرفی چهارمتغیر تحقیق می پردازیم و خلاصه ای در مورد پیشینه و کاربردهای اصلی هریک مطالبی را بیان خواهیم کرد.

۲-۱- مفهوم خلاقیت

از آنجا که خلاقیت پدیده ای پیچیده و چند وجهی است، بنابراین دانشمندان و صاحب نظران در بررسی و تعریف آن، روش ها و دیدگاه های گوناگونی دارند (وارد^۲، ۲۰۰۷). برای مثال، ویژگی های شخصیتی افراد، فرآیند خلاق و محصول خلاق، جنبه های مختلفی است که پژوهشگران در تعاریف خود به آن ها توجه کرده اند (ایمانی، ۱۳۸۴). امروزه بیش تر تعاریف خلاقیت، در بردارنده عناصر اصالت (تازگی) و ارزش مندی است، یعنی برای این که یک عقیده یا محصول خلاق به شمار آید، باید تازه و کاربردی باشد (دولینگر^۳، ۲۰۰۷). آلبرت رنت گیورکی می گوید خلاقیت عبارت است از نگاهی متفاوت به پدیده هایی که سایر مردم نیز به آن ها می نگرند (سید جوادین، ۱۳۸۶).

^۱. Creativity

^۲. Ward, T. B.

^۳. Dollinger, S. J.

۲-۲- مهارت خواندن

«کاترین اسنو»^۴ (۱۹۹۸) پس از تحلیل صدها مقاله تحقیقی مربوط به خواندن نکته های مهمی در ارتباط با آگاهی های لازم برای خوانندگان مبتندی مطرح ساختند. این آگاهی ها عبارتند از: رمزگشایی، روان خوانی، دانش مربوط، ادراک و انگیزش. کودکی که می خواهد خواننده شود و پیشرفت کافی در خواندن انگلیسی یا هر زبانی الفبایی دیگری پیدا کند باید ویژگی های زیر را دارا باشد:

- داشتن فهم این که چگونه صداها به وسیله الفبا نشان داده شود.
- تمرین کافی برای روان خوانی در انواع متن های مختلف.
- دانش کافی و خزانه لغات مناسب در ارتباط با متن های نوشته شده پرمعنی و جالب.
- کنترل روی روش ها برای فهم و اصلاح اشکال های ادراکی.
- تداوم علاقه و انگیزه برای خواندن به منظور هدف های مختلف (هریسون^۵، ۲۰۰۴).

۲-۳- جایگاه مجلات رشد در نظام جدید آموزش و پرورش

از بررسی اهداف کلی تعلیم و تربیت کشورمان در دوره های تحصیلی و به ویژه در نظام جدید که بیشتر به اهداف علمی و آموزشی نظر دارد، درمی یابیم که هدف اصلی، تقویت روحیه حقیقت جویی، تعقل، تفکر، مطالعه و بررسی، تعمق و نقادی و ابتکار در تمام زمینه های اسلامی، فرهنگی، علمی و فنی است. همین هدف کلی به تنهایی کافی است تا نشان دهد که در نظام جدید آموزشی آن چه ضرورت دارد، مشارکت فعالانه دانش آموزان در جریان تعلیم و تربیت خودشان است و این مهم بدون وجود نهادی که او را در معرض اطلاعات ذخیره شده و محمل های گوناگون قرار دهد و شیوه های بهره برداری از آن ها را به او بیاموزد و زمینه را برای خودآموزی فراهم کند، ممکن نیست. بنابراین، نظام جدید آموزشی دانش آموزان را در روند آموزش و پرورش خود سهیم می داند و به دستاوردهای فردی دانش آموزان بها می دهد و شرایط لازم را برای آموزش و خودآموزی آن ها فراهم می کند. این نظام دانش آموزان و معلمانی جست و جوگر و خلاق می خواهد به طوری که اهل تحقیق و پژوهش باشند و رکن اصلی تعلیم و تربیت بر مبنای پژوهش قرار دهند.

۲-۴- بریده روزنامه

بلندخوانی کتاب هایی که مهارت زبانی کودکان را افزایش می دهند و فضای بحث و گفت و گو، بازی های نمایشی خلاق، نویسندگی و قصه گویی خلاق و لذت و سرگرمی برای آنان ایجاد می کنند، از جمله این فعالیت ها هستند. آثاری که کودکان را به ساختن قصه های پرداخته ی ذهن خود یا تمام کردن قصه های نیمه تمام تشویق می کنند یا قصه های «چه می شد اگر» می توانند کودکان را به شیوه ی غیرمستقیم به کاوش در دنیا های نو برانگیزند و به بیان دستاوردهایی که در همراهی با شخصیت ادبی توانسته اند به دست آورند، تشویق کنند. به خاطر سپردن، پیش بینی کردن، همانندسازی و شکل دادن مفاهیم کلی که یکی از راه های آن کتابخوانی است به رشد و پرورش شناختی کودکان یاری می رسانند. ادبیات در مفهوم عام، و داستان های تصویری و مصور در مفهوم خاص بهترین مواد خواندنی برای کسب مهارت های لازم خواندن در کودکان است. کتاب های تصویری، که دارای تصاویر زیاد و متن های کوتاه هستند، کلامی موزون دارند و جمله هایی که در طول داستان تکرار می شوند و مهم تر از همه داستانی پر کشش و به یاد ماندنی را بیان می کنند، بهترین مواد برای کسب مهارت های خواندن خلاق در کودکان اند (جو دیس و همکاران، ۱۳۸۱، ترجمه به پژوه و کندی).

⁴. Cathrien snow

⁵. Colin Harrison,

۳- مدل و فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اصلی

۱. بین روش بریده روزنامه، مجلات نو آموز و روش تلفیقی در میزان مهارت خواندن دانش آموزان تفاوت وجود دارد.
۲. بین سه روش بریده روزنامه، مجلات نو آموز و تلفیقی در میزان خلاقیت دانش آموزان تفاوت وجود دارد.

فرضیه های فرعی

۱. بین روش بریده روزنامه و مجلات نو آموز در میزان مهارت خواندن دانش آموزان تفاوت وجود دارد.
۲. بین روش بریده روزنامه و تلفیقی در مهارت خواندن دانش آموزان تفاوت وجود دارد.
۳. بین روش مجلات نو آموز و تلفیقی در میزان مهارت خواندن دانش آموزان تفاوت وجود دارد.
۴. بین سه روش بریده روزنامه، مجلات نو آموز و تلفیقی در میزان سیالی تفکر دانش آموزان تفاوت وجود دارد.
۵. بین سه روش بریده روزنامه، مجلات نو آموز و تلفیقی در انعطاف تفکر دانش آموزان تفاوت وجود دارد.
۶. بین سه روش بریده روزنامه، مجلات نو آموز و تلفیقی در اصالت تفکر دانش آموزان تفاوت وجود دارد.
۷. بین سه روش بریده روزنامه، مجلات نو آموز و تلفیقی در بسط تفکر دانش آموزان تفاوت وجود دارد.

۴- روش تحقیق

۴-۱- جامعه آماری و روش نمونه‌گیری

پژوهش حاضر از نظر روش جزء پژوهش های آزمایشی چندگروهی است که از نظر شیوه گرد آوری داده ها کمی و از نظر هدف کاربردی است.

جامعه آماری تحقیق

جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر پایه دوم ابتدایی شهر همدان در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ می باشد که تعداد آنان طبق گزارش اداره کل آموزش و پرورش استان همدان برای نواحی ۲۱ حدود ۱۲۰۰ نفر است.

- حجم نمونه و روش نمونه گیری

حجم نمونه آماری مطابق با جدول برآورد حجم نمونه کرجسی و مورگان ۲۹۱ نفر می باشد، اما چون تحقیق آزمایشی است امکانات به پژوهشگر اجازه نمی دهد که این حجم نمونه را مورد بررسی قرار دهد، بنابراین حجم نمونه را به میزان ۶۰ نفر (هر گروه ۲۰ نفر) کاهش می دهد و این تعداد از بین دانش آموزان پایه دوم ابتدایی به صورت تصادفی خوشه ای انتخاب شده اند. در ضمن صاحب نظران حوزه تحقیق حداقل اندازه نمونه برای پژوهش های آزمایشی را ۳۰ نفر (۱۵ نفر برای هر گروه مشخص کرده اند) (دلاور، ۱۳۹۰).

۴-۲- ابزار

ابزارهای اصلی جهت جمع آوری اطلاعات در این پژوهش شامل پرسشنامه های مهارت خواندن و خلاقیت تورنس می باشد.

۴-۳- روایی (سازه و محتوا)

- روایی و پایایی پرسشنامه مهارت خواندن

آلفای کرونباخ به دست آمده برای این آزمون ۰/۷۵ بود که نشان داد، آزمون ناکلمه از روایی و انسجام لازم برخوردار می باشد.

روایی و اعتبار آزمون خلاقیت تورنس

تورنس در تحقیق خود ضریب همبستگی ۰/۸۸ و ۰/۹۶ را بین نمرات نمره دهندگان تعلیم دیده و تعلیم ندیده گزارش کرده است. در یک مطالعه دیگر با تاکید بر مطالعه دقیق راهنمای نمره دادن، میانگین ضریب پایایی برای آزمون‌های تصویری از ۰/۸۸ تا ۰/۹۶ و برای آزمون‌های کلامی از ۰/۹۴ تا ۰/۹۹ گزارش شده است (تورنس، ۱۹۷۴).

۴-۴- پایایی**پایایی بازآزمایی در نمونه ایرانی:**

تورنس در راهنمای نمره گذاری اظهار کرده است که برای به دست آوردن پایایی بازآزمایی یک نمونه ۲۰ تا ۴۰ تایی به فاصله زمانی یک هفته یا بیشتر کفایت می‌کند. به منظور رعایت شرایط فوق در نمونه ایرانی ۵۰ نفر برای پایایی بازآزمایی انتخاب شدند. این تعداد با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای در منطقه ۱۰ آموزش و پرورش شهر تهران از بین دانش‌آموزان سال دوم تجربی، دوم ریاضی و دوم ادبی دبیرستان‌های پسرانه شهید مصطفی خمینی، شهید شرافتی، شهید باهنر و فرهنگ در سال ۱۳۷۲ تامین گردید. در مرحله پیش‌آزمون ۵۰ دانش‌آموز از نمونه ضریب پایایی (بارعایت فاصله زمانی دو هفته‌ای) ۴۸ دانش‌آموز شرکت داشتند. بدین ترتیب با حذف ۲ دانش‌آموز از نمونه ضریب پایایی برای ۴۸ نفر محاسبه شد. داده‌های به دست آمده نشان دهنده ضریب پایایی کل (۰/۸۰) برای آزمون تفکر خلاق تورنس فرم ب تصویری است (پیرخائفی، ۱۳۷۳).

۵- یافته‌های تحقیق

پژوهشگر ابتدا اقدام به اخذ مجوز از دانشگاه نموده، سپس به میان جامعه آماری رفته و پس از تعیین حجم نمونه از بین داوطلبان همکاری، نمونه تحقیق را انتخاب و مورد مطالعه قرار داده است. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، پرسشنامه‌ها ناقص از بین آنان خارج و بقیه پرسشنامه‌ها کدگذاری و در محیط نرم افزار SPSS وارد و تحلیل شده است.

با الهام از پرسشنامه خلاقیت تورنس و مهارت خواندن و نیز با مشورت استاد راهنما طرح پیش‌آزمون در ۳ گروه انجام شد بعد برای پرسشنامه مهارت خواندن در گروه خواندن و گروه مجلات نوآموز و خواندن تکه‌هایی از روزنامه به دانش‌آموزان ارائه و از آنها خواسته شده آن متن را بخوانند البته با همکاری اولیاء در هر هفته ۲ بار به عنوان تکلیف ارائه می‌گردید و دانش‌آموزان آن متن را با صدای بلند برای اولیائشان می‌خواندند، سپس با مشخص کردن تعدادی از حروف از آنها خواسته می‌شد تا آنها را در متن بیابانند (مانند م، تا، با، سن و ...).

برای پرسشنامه خلاقیت تورنس و اجرای آن از مجلات نوآموز ۱ تا ۳ استفاده شد به گونه‌ای که از دانش‌آموزان گروه مجلات نوآموز+ گروه مجلات نوآموز + بریده روزنامه خواسته شد در زنگ هنر که در هفته ۲ ساعت بود مجلات نوآموز به کلاس بیابانند و آنها با توجه به خلاقیت خود دفترچه‌هایی با نام خلاقیت درست کرده و بعد تکه‌هایی از مجلات را بریده و در آن دفتر می‌چسباندند و ادامه آن داستان را با ذهنیت خود می‌نوشتند. سپس نقاشی آنرا می‌کشیدند به این طریق هم خواندن و هم خلاقیت آنها افزایش می‌یافت، سپس پژوهشگر اقدام به اجرای پس‌آزمون نموده است.

جدول ۱- خلاصه تحلیل کوواریانس برای مقایسه تاثیر روش‌های بریده روزنامه، مجلات نوآموز و تلفیقی در مهارت خواندن

منبع تغییرات	SS	df	MS	F	p	مجدوراتا
اثر گروه	۷۹.۷۸	۲	۳۹.۸۹	۸.۹۱	۰.۰۰۰	۰.۲۴۱
خطا	۲۵۰.۶۲	۵۴	۴.۳۷			
کل	۸۱۴۶۵.۰۰	۶۰				

جدول ۲- خلاصه تحلیل کواریانس برای مقایسه تاثیر سه گروه بر نمرات پس آزمون انعطاف تفکر دانش آموزان

منبع تغییرات	Ss	df	MS	F	p	مجذور اتا
اثر گروه	۱۶۵۴.۰۰۴	۲	۸۲۷.۰۰۲	۰.۰۵۷	۰.۹۴۰	۰.۰۰۲
خطا	۸۰۸۲۶۹.۵۷	۵۶	۱۴۴۳۳.۳۸			
کل	۳۳۲۴۷۵۳.۰۰	۶۰				

جدول ۳- خلاصه تحلیل کواریانس رابرای مقایسه تاثیر سه روش در میزان اصالت تفکر دانش آموزان

منبع تغییرات	Ss	df	MS	F	p	مجذور اتا
اثر گروه	۹.۰۹	۲	۴.۴۵	۰.۰۵۴	۰.۹۴۷	۰.۰۰۲
خطا	۴۶۸۱.۷۰	۵۶	۸۳.۶۰۲			
کل	۱۷۷۵۹۸.۰۰	۶۰				

جدول ۴- خلاصه تحلیل کواریانس برای مقایسه تاثیر سه روش بر میزان بسط تفکر دانش آموزان

منبع تغییرات	SS	df	MS	F	p	مجذور اتا
اثر گروه	۵۳.۴۵	۲	۲۶.۷۲	۰.۰۹۶	۰.۹۰۹	۰.۰۰۳
خطا	۱۵۶۰۷.۶۴	۵۶	۲۷۸.۷۱			
کل	۴۰۳۵۴۲.۰۰	۶۰				

جدول ۵- خلاصه تحلیل کواریانس برای مقایسه تاثیر سه روش مداخله بر میزان سیالی تفکر دانش آموزان

منبع تغییرات	SS	df	MS	F	p	مجذور اتا
اثر گروه	۲۸.۸۸	۲	۱۴.۴۴	۱.۷۶	۰.۱۸	۰.۰۶
خطا	۴۵۸.۰۴	۵۶	۸.۱۸			
کل	۴۱۵۷.۰۰	۶۰				

جدول شماره ۶- پرسشنامه مهارت خواندن

یک ۴ هجا	۱۲ سه هجا	۲۴ دو هجا	۳ تک هجا	
فو کا نو جی	کا موزی	سو کو	سا	
	سو کو جی	مو شو	تیش	
	خو فامی	کا جا	نیج	
	طو کو جو	ما زا		
	قا قو جی	مف جا		
	فر خا جی	سج تا		
	تو شونی	آز لق		
	آ چا فی	خا زو		
	زو لافی	نو کا		
	کوفوخی	پز جا		
	جاناجی	هف کو		
	طا زو لا	یا کو		
		سا خو		
		کو لو		
		زو قو		
		صا پو		
		نک پک		
		ژو جو		
		فر قر		
		خو نو		
		تن کن		
		گم لن		
		ضق زو		
		هش هو		
				تعداد درست
				تعداد غلط

۶- بحث و نتیجه‌گیری

ارائه و بحث یافته‌ها

فرضیه اصلی شماره یک: بین روش بریده روزنامه، مجلات نو آموز و روش تلفیقی درمیزان مهارت خواندن دانش آموزان تفاوت وجود دارد.

بین سه روش در میزان مهارت خواندن تفاوت معنی داری وجود دارد و میانگین روش استفاده از مجلات نو آموز در مهارت خواندن از روش بریده روزنامه و روش تلفیق بیشتر است. اما تفاوت معناداری بین مهارت خواندن دو گروه روش بریده روزنامه و روش تلفیقی وجود ندارد. این یافته ها با نتایج قلتاش، اوجی نژاد و تیموری (۱۳۹۳)، نورمحمدی و خرم آبادی (۱۳۹۳)، رادبخش، محمدی فر و کیان ارثی (۱۳۹۲)، سبحانی، احمدی و صفرپور (۱۳۹۱)، نفیسی و نوروزی خیابانی (۱۳۹۰)، پوررحمتی (۱۳۹۰)، عباسیان و مسکوکیان (۱۳۸۸)، مک کون و راتکلیف (۲۰۱۶)، مانیسا محمّد و ناظری سیادن (۲۰۱۵)، حداد و جوا (۲۰۱۰)، داروس (۲۰۰۹) و نارهی و همکاران (۲۰۰۵)، همخوانی دارد.

در تبیین این یافته ها می توان گفت: در روش بریده روزنامه در آموزش به دانش آموزان بخشی از یک روزنامه یا مجله در اختیار دانش آموز گذاشته می شود تا حروف آموزش داده شده را از بین کلمات و عبارات مشخص کند و بدون توجه به معنای کلی عبارات که اغلب مطالبی هستند که ممکن است مرتبط با نیازها و درک و فهم دانش آموزان نباشد، حروف مشخص شود این کار نوعی یادگیری جزئی نگر است و دانش آموز از ترکیب حروف و کلمات و درک معانی آنان محروم می گردد و فقط با توجه به شکل حروف به تمرین می پردازد و تاثیر قابل توجهی در تقویت مهارت خواندن آنها ندارد. در روش استفاده از مجلات نوآموز دانش آموز با راهنمایی معلم به مطالعه و درک و فهم مطالب متنوع این مجلات می پردازد که از سوی دفتر تکنولوژی سازمان پژوهش و برنامه ریزی به عنوان منابع تکمیلی کتابهای درسی تهیه و در اختیار دانش آموزان قرار گرفته است. مجلات نوآموز بخش های مختلف متن ادبی، شعر، داستان، جدول، بازی با کلمات و ... را با ترکیب مختلف نوشتن و مهارت خواندن و تصاویر در بردارد و با جذابیتی خاص تهیه و در اختیار دانش آموزان قرار داده می شود. دانش آموز با مطالعه دقیق مطالب گوناگون این مجلات تقویت می گردد آنان هم در سرعت خواندن، هم در درک و فهم و هم در یادگیری املا صحیح کلمات و در مهارت های سخنوری و قصه پردازی پیشرفت می کنند. در روش تلفیقی که بطور همزمان از بریده روزنامه و مجلات نوآموز استفاده می شود به این دلیل که دو هدف نسبتاً متفاوت در دو روش دنبال می شود، نتیجه مطلوبی نسبت به روش استفاده از مجلات نوآموز به دست نمی آید.

فرضیه اصلی شماره دو: بین سه روش بریده روزنامه، مجلات نوآموز و تلفیقی در میزان خلاقیت دانش آموزان تفاوت وجود دارد.

با توجه به نتایج آزمون این فرضیه، بین میزان خلاقیت بطور کلی و به تفکیک ابعاد سیالی، انعطاف، اصالت و بسط فکر، در سه گروه آزمایشی بریده روزنامه، مجله نوآموز و تلفیقی تفاوت معناداری وجود ندارد. این یافته ها با نتایج پاکیزه (۱۳۹۴)، فیضی، خانی و خرم آبادی (۱۳۹۳)، محبی امین و مهرام (۱۳۹۳)، صفی پور و حمیلی (۱۳۹۱)، شریفی و داوری (۱۳۸۸) و عسگری (۱۳۸۶)، همخوانی دارد و با نتایج دشتی (۱۳۹۳) و نیوتن و دانکین (۲۰۱۱)، همخوانی ندارد.

در تبیین این یافته ها می توان گفت: همانطور که در تعاریف خلاقیت توسط صاحب نظران آمده است، خلاقیت تمایل و ذوق به ایجاد گری است که به محیط اجتماعی و فرهنگی پیوستگی دارد و فرایند احساس مشکلات و مسائل اختلاف نظر درباره اطلاعات، خطا کردن در عناصر و عوامل اشیاء و نیز حدس زدن و تشکیل فرضیه ها درباره کمبودها و ارزیابی و آزمایش حدس هاست. دانش آموزانی که با استفاده از مجلات نوآموز و یا بریده روزنامه و یا هر دو با هم تحت آموزش قرار می گیرند، در واقع در یک محیط در یک مسیر که همان مهارت های خواندن و درک مطلب است آموزش می بینند، آموزش مکتوب با استفاده از توضیحات معلم، تفاوت قابل توجهی در شکل آموزش و گسترده وسایل کمک آموزشی که بتواند در رشد خلاقیت دانش آموزان تفاوت قابل توجهی ایجاد کند وجود ندارد، از این رو بطور کلی خلاقیت دانش آموزان تحت آموزش به سه روش بریده روزنامه، مجلات نوآموز و تلفیقی تفاوت معناداری ندارد.

استفاده از مجلات نو آموز در آموزش به دانش آموزان پایه دوم ابتدایی نسبت به استفاده از بریده روزنامه و تلفیق بریده روزنامه و مجلات نو آموز در تقویت مهارت خواندن تاثیر بیشتری دارد و تفاوت معناداری بین استفاده از سه روش بریده روزنامه، مجلات نوآموز و تلفیقی بر میزان خلاقیت دانش آموزان وجود ندارد

۵-۴- محدودیت‌های پژوهش

تهیه بریده روزنامه‌هایی که از کلمات قابل فهم دانش آموزان پایه دوم در آنها بیشتر استفاده شده باشد و از کلمات و واژه‌های بیگانه و نامأنوس به دور باشد یکی از محدودیت‌های پژوهش بوده است. کنترل متغیرهای برون مدرسه‌ای نظیر آموزش‌های تقویتی والدین و استفاده از وسایل کمک آموزشی و مطالعه غیر درسی و محدودیت زمان آموزش از دیگر محدودیت‌های تحقیق بوده است.

منابع

۱. آچاک، عثمان. (۱۳۸۳). کتابخانه آموزشی یا مرکز پژوهشی مدرسه، ماهنامه آموزشی، تحلیلی و اطلاع رسانی رشد تکنولوژی آموزشی، تهران، شماره ۲، ص ۳۳.
۲. احدیان، محمد. (۱۳۸۰)، وسایل کمک آموزشی، تهران: وزارت آموزش و پرورش.
۳. ایمانی، محسن، رنجبر، افسانه. (۱۳۸۴)، خلاقیت و زمینه سازی برای رشد آن، ماهنامه ی تربیت، شماره ی ۴، صص ۶۲-۶۰.
۴. باغیان، مهدی. (۱۳۹۴)، تاثیر بازی های آموزشی بر افزایش قدرت حل مساله و خلاقیت کودکان پیش دبستانی، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد همدان.
۵. پارسامنش، فریبا. صبحی قراملکی، ناصر. (۱۳۹۲). تأثیر بازی های وانمودی (شعر) بر پرورش خلاقیت کودکان (ابتکار و خلاقیت) در علوم انسانی دوره دوم، شماره ۴.
۶. پاکیزه، علی. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر شیوهی آموزشی تلفیقی هنر بر خلاقیت و یادگیری دانش آموزان پسر سال اول دبستان، توسعه ی آموزش جندی شاپور، فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه ی آموزش علوم پزشکی، سال ششم، شماره ی ۱، بهار ۹.
۷. پوررحمتی، نادر. (۱۳۹۰). بررسی تأثیر مجلات رشد و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، علوم انسانی، دوره سوم، شماره ۸.
۸. تورنس، ایس پل. (۱۳۹۲)، خلاقیت، ترجمه رضا قاسم زاده، تهران: دنیای نو.
۹. جعفری، میرسعید، جواهری محمدی، مریم. (۱۳۹۴). مهارت های خواندن: سرعت یادگیری تان را بالا ببرید. تهران: به اندیشان.
۱۰. جودیس شیکداز و دیگران. (۱۳۸۱). گام های نخستین به سوی خواندن. مترجمان احمد به پژوه و محمد جعفر کندی. تهران: سازمان انجمن اولیا و مربیان جمهوری اسلامی.
۱۱. حسینی گوران آبادی، ع. (۱۳۷۴). بررسی ویژگی های ادراک بینایی کودکان نارساخوان و مقایسه آن با ویژگی های ادراک بینایی کودکان عادی شهر نرده. پایان نامه کارشناسی ارشد آموزش و پرورش کودکان استثنایی. دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی. دانشگاه علامه طباطبایی.
۱۲. رادبخش، ناهید، محمدی فر، محمدفر، کیان ارثی، فرضار. (۱۳۹۲). اثربخشی بازی و قصه گویی بر افزایش خلاقیت کودکان/ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، دوره دوم، شماره ۴.
۱۳. رئیس دانا، فرخ لقا و دیگران، (۱۳۸۲)، روش تدریس فارسی پایه اول، چاپ نهم، تهران: انتشارات مدرسه.
۱۴. سلحشور، ماندانا. (۱۳۹۳). مهارت های خواندن. تهران: فراروان.

۱۵. سیدجوادین، سید رضا، کرمی، امیر، (۱۳۸۶)، شکوفایی خلاقیت کاربردی، تدبیر، سال ۱۸، شماره ۱، ۱۸۳، صص ۱۷-۱۴.
۱۶. شریفی، علی اکبر، داوری، رقیه. (۱۳۸۸). مقایسه تاثیر سه روش پرورش خلاقیت در افزایش خلاقیت دانش آموزان پایه دوم راهنمایی. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، شماره ۵۶، ص ۵۷.
۱۷. صفرپور دیجوجین، بهشته. (۱۳۹۳). *مهارت خواندن در دوزبانگی*. تهران: آریان قلم.
۱۸. صفی پور، مونا. حمیلی، پروین. (۱۳۹۱). تصویرگری در کتاب کودک و تأثیر آن در رشد و خلاقیت ذهن کودک. شماره هشتم، فصلنامه تحلیلی پژوهشی کتاب مهر.
۱۹. عسگری، محمد. (۱۳۸۶). تاثیر روش های آموزش خلاقیت بر میزان خلاقیت دانش آموزان دختر پایه چهارم ابتدایی. *پژوهش های روان شناختی*، دوره ۱۰، شماره ۳-۴ (پیاپی ۲۰)، صص ۸۲-۹۸.
۲۰. قلتاش، عباس، اوجی نژاد، احمد رضا، تیموری، حمیده. (۱۳۹۳). تاثیر روش آموزش مستقیم بر مهارت خواندن دانش آموزان با ناتوانی یادگیری خواندن در پایه ی دوم ابتدایی. *فصلنامه توسعه ی آموزش جندی شاپور*، شماره ۱۱، صص ۳۶۴-۳۵۶.
۲۱. لندن، جورج، جارمن، بت، (۱۳۷۹)، *آینده ی خلاقیت و خلاقیت در آینده*، ترجمه ی حسن قاسم زاده، ناهید، تهران.
22. Ahmadi Dehghotboldini M , Ahadi H. (2012). *The effect of motivational- social factors of reading at home and school on reading attitude of fourth and fifth Grades of elementary school`s students*. *Research in Curriculum Planning*, 8(9), 74-85. [persian]
23. Amiable tersa ,M. (1989), *personality processes and individual*.
24. Armstrong,(1993). *Sparking creativity in your child*, ladies home journal.
25. Asghari Nekah SM, Saeedi S, Rezvani M, Azadfar N. (2009). *Elementary school students' attitudes toward reading: differences by gender, classification, economic, social and grade*. *School libraries*, University of Ferdosi Mashhad, 429-444. [persian]
26. Barbosa T, Miranda MC, Santos RF, Bueno OF.(2009). *Phonological working memory, phonological awareness and language in literacy difficulties in Brazilian children*. *Reading and Writing*; 22(2): 201-18.
27. Black AM. (2006). *Attitudes to Reading: An Investigation Across the Primary Years. A thesis of the Degree of Master of Educational Research*, Australian Catholic University .
28. Bourquin, J., (1979). *Problèmes linguistiques et Psycholinguistiques in Cahiers du Crelef* N.Q.
29. Brown, D., (1994). *Principles of Language Learning and Teaching 3rd.ed*.New Jersey: Prentice Hall.Inc .
30. Connelly & Lantez.(1991), *Delimitations of curriculum*, International encyclopedia of curriculum.
31. Coste, D., (1974). "*Lire le sens*" in *Le Français dans le Monde*, n ° 109, dec 74.
32. Czikszenyimihalyi , M., (1996) *the creative personality psychology today*, jul/ aug.
33. Darus, Saadiyah (2009). Error Analysis of the Written English Essays of Secondary School. Students in Malaysia: A Case Study. *European Journal of Social Sciences*, 8(3), 483 495
34. Demo ,MH.,(1994).*applying educational psychology (5th ed)*.new York: Longman.
35. Diaz, D. & C. Sassman (2001), *positive teacher talk for better Classroom management*, New York: Scholastic.
36. Doff, A., (1992). *Teach English*. Creat Britain: Cambridge University Press.
37. Dollinger, S. J. (2007). *Creativity and Conservatism*. *Personality and Individual Differences*, 43.
38. Gathercole SE.(2006). *Nonword repetition and word learning: The nature*